

Vienpersoniska bāriņtiesas lēmuma objektivitāte

Ineta Lilinfelde

Rīgas Stradiņa universitāte, Juridiskā fakultāte, Latvija

Ievads. Saskaņā ar esošo normatīvo regulējumu, kad bāriņtiesas darbinieks bērna dzīves apstākļu pārbaudē vai citādi atklāj, ka bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, kā arī tad, ja bērna turpmākā atrašanās ģimenē var apdraudēt viņa veselību, tad bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks vai bāriņtiesas loceklis var pieņemt vienpersonisku lēmumu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākiem vai bērna izņemšanu no aizbildņa ģimenes un aizbildņa atstādināšanu no pienākumu pildīšanas, vai bērna izņemšanu no audžuģimenes. Šāda vienpersoniska lēmuma pieņemšanas gadījumā atspoguļojas bāriņtiesas darbinieka subjektīvā attieksme attiecībā uz konstatēto faktu.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Publikācijas mērķis ir analizēt bāriņtiesas darbinieka vienpersoniski pieņemtā lēmuma objektivitāti un subjektivitāti.

Rezultāti. Bāriņtiesai prioritāri ir jānodrošina bērnu intereses un tiesību aizsardzība. Tieši tāpēc, ka bāriņtiesai ir jāpieņem vienpersoniski lēmumi par bērniem, kas atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, bāriņtiesas darbinieks nevar, pieņemot vai nepieņemot vienpersonisku lēmumu, balstīties tikai uz saviem subjektīvajiem un objektīvajiem ieskatiem par konstatētajiem bērna dzīves apstākļiem.

Secinājumi. Lai bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks vai bāriņtiesas loceklis varētu pieņemt objektīvu vienpersonisku lēmumu saskaņā ar Bāriņtiesas likuma 23. panta pirmo daļu, tad Bāriņtiesas likums būtu jāpapildina ar jaunu normu vai jāizstrādā vadlīnijas, kuras noteiktu kritērijus, kad uzskatāms, ka bērna dzīvība un veselība ir apdraudēta, lai izslēgtu gadījumus, kad bāriņtiesas darbinieks nepieņem vienpersonisku lēmumu, jo saistībā ar bāriņtiesas darbinieka psihi, personību vai uzskatiem bērna sadzīves apstākļi liekas pilnīgi normāli, un tādējādi ar savu rīcību bāriņtiesas darbinieks apdraud bērna dzīvību un veselību, ja bērns atstāts bērna dzīvībai un veselībai bīstamos apstākļos.